

Kom verder

Welkom bij het vak Kennis van de Nederlandse Maatschappij, KNM.

Dit boek vertelt je over Nederland. Veel van wat je moet weten over het leven in Nederland, staat in dit boek. Je haalt straks vast het KNM-examen.

Met de code voor in dit boek krijg je toegang tot het online materiaal bij **Kom verder**. Je kunt hier de gesprekken lezen én horen.

In de woordenlijst kun je de moeilijke woorden opzoeken.

Er is onder andere een Chinese, Engelse, Turkse en Arabische vertaling.

Achter in dit boek staat ook een woordenlijst.

Moeilijke woorden worden daarin uitgelegd.

Dit boek heeft een zoekwijzer. Die begint op bladzijde 7.

Deze zoekwijzer helpt je bij het vinden van antwoorden op de vragen.

Je moet de vragen doen om de lessen nog beter te begrijpen.

Na elke vijf lessen is er een toets. De antwoorden staan achter in dit boek.

Voor docenten

Deze methode is bestemd voor cursisten vanaf NT2-niveau A1. Het is geen NT2-methode maar een KNM-methode met oog voor NT2. Met de code voor in dit boek krijgt u toegang tot de website van **Kom verder**. Hier vindt u meer informatie over deze methode, de docentenhandleiding en de eindtermen van het vak KNM.

Mail vragen en opmerkingen naar:

nt2@uitgeverijboom.nl

Veel plezier met dit boek,

Ad Bakker

maart 2011, 2014

Inhoud

7 Zoekwijzer

12 Wie zijn wij?

14 Les 1 **Werk en inkomen (1)**

20 Les 2 **Werk en inkomen (2)**

26 Les 3 **Omgangsvormen, waarden en normen (1)**

30 Les 4 **Omgangsvormen, waarden en normen (2)**

34 **Toets** les 1-4

40 Les 5 **Wonen (1)**

44 Les 6 **Wonen (2)**

48 Les 7 **Gezondheid en gezondheidszorg (1)**

53 Les 8 **Gezondheid en gezondheidszorg (2)**

58 **Toets** les 5-8

62 Les 9 **Geschiedenis en geografie (1)**

67 Les 10 **Geschiedenis en geografie (2)**

71 Les 11 **Onderwijs en opvoeding (1)**

75 Les 12 **Onderwijs en opvoeding (2)**

81 **Toets** les 9-12

86 Les 13 **Staatsinrichting en rechtsstaat (1)**

92 Les 14 **Staatsinrichting en rechtsstaat (2)**

96 Les 15 **Instanties (1)**

101 Les 16 **Instanties (2)**

105 **Toets** les 13-16

110 Verklarende woordenlijst

118 Antwoorden

Woordenlijsten

In de teksten staan sommige woorden *schuin* gedrukt. Deze woorden zijn vertaald in het Chinees, Engels, Turks en Arabisch. Die woordenlijsten staan op de website.

In iedere les staat een *kennisbox. Hierin staan dingen die je moet weten. Die zijn ook vertaald.

Er is nog een woordenlijst. Die staat achterin. Moeilijke woorden worden daar uitgelegd.

Vragen

In elke les staan vragen. Wat voor vraag het is kun je zien aan het icoon. Er zijn vier soorten vragen:

Kijk in de tekst = het antwoord staat in de tekst

Wat denk jij? = je zegt zelf wat je van iets vindt, je geeft je eigen mening

Zoek op = je gebruikt iets of iemand om het antwoord te vinden

Taalvraag = je gebruikt de woordenlijst om het antwoord op de taalvraag te vinden

Kijk in de tekst

Het antwoord op deze vraag staat in de les zelf.

Lees de vraag nog eens goed.

Let op de vraagwoorden: hoeveel, waar, wanneer, waarom.

Als je het vraagwoord begrijpt, weet je hoe je moet antwoorden.

hoeveel → in het antwoord staat een aantal of hoeveelheid

vraag *Hoeveel provincies heeft Nederland?*

antwoord *12*

waar → in het antwoord staat een plaats:

bijvoorbeeld een provincie of een stad

vraag *Waar ligt het Botlekgebied?*

antwoord *Bij Rotterdam*

wanneer → in het antwoord moet je een tijd geven:
bijvoorbeeld een dag of een jaar

vraag *Wanneer is het Kerstmis?*

antwoord *In december*

waarom → het antwoord is een reden:
je begint bijvoorbeeld met omdat

vraag *Waarom gaat Evert met de auto?*

antwoord *Omdat hij veel spullen moet meenemen*

Haal je antwoord uit de tekst.

Wat denk jij?

Het antwoord op deze vraag moet je zelf bedenken.

In de les staat een stukje over het onderwerp van de vraag.

Lees de vraag nog eens goed.

Je moet je mening geven.

Wat denk jij?

- Jouw antwoord is nooit fout.

Dat geldt ook voor de antwoorden die andere cursisten geven.

Mensen verschillen, dus meningen ook!

Cursisten die naar elkaars antwoord leren luisteren, leren hoe andere mensen denken. Misschien verandert je mening door wat je hoort.

Zoek op

Het antwoord op deze vraag moet je opzoeken.

Het antwoord staat niet in het boek.

Je moet de informatie ergens anders gaan zoeken.

De vraag en de tekst helpen je wel.

Lees de vraag nog eens goed.

Welke informatie wordt gevraagd?

Vragen kunnen gaan over personen, gebeurtenissen, instanties of regelingen: wie is die persoon, wat is dat, mag iemand dat, wat doet die instantie, wat betekent die regeling voor jou?

Taalvraag

Het antwoord op deze vraag weet je misschien zelf.

Je kunt het antwoord ook opzoeken.

Bijvoorbeeld in de tekst, je woordenboek of in de woordenlijst.

Lees de vraag goed.

Het gaat over taal.

Vragen kunnen gaan over betekenissen, woorden die bij elkaar horen, tegenstellingen.

Informatie opzoeken

Je kunt de antwoorden op veel plaatsen vinden.

- op het internet (computer)
- bij je gemeente of bij het Rijk
- in de bibliotheek
- bij de instantie waar het in de tekst over gaat
- via familie of vrienden

Zoeken op internet

Internet is een handige plek om te vinden wat je zoekt.

Want op internet staat alles.

Je moet wel weten hoe je daar bij de goeie informatie komt.

Vraag of iemand je helpt als je niets weet van computers of internet: je kind bijvoorbeeld of iemand in de bibliotheek.

Websites of webpagina's vind je met behulp van links en zoekmachines. Bekijk bijvoorbeeld **www.google.nl** en typ in het lege vakje het onderwerp van de vraag.

Klik op search of zoek.

Je krijgt een lijst van plekken (websites) waar jouw onderwerp te vinden is.

Boven aan de lijst staan de belangrijkste plekken of sites.

Kies een site, klik erop en bekijk of je antwoord daar te vinden is.

Op bijna elke site kun je automatisch zoeken.

Bekijk bijvoorbeeld **www.startpagina.nl** en zoek daar naar jouw onderwerp.

Dat kun je doen door te gaan naar 'Dochters op alfabet' en in het lege vakje jouw onderwerp in te typen.

Bekijk bijvoorbeeld **www.rijksoverheid.nl** en zoek daar naar jouw onderwerp.

Deze informatie is van de Rijksoverheid.

Nog meer handige websites:

www.consumentenbond.nl

www.telefoongids.nl

www.nibud.nl

www.regering.nl

www.belastingdienst.nl

www.werk.nl

Zoeken op andere manieren

Soms vergeet je dat er ook nog andere manieren bestaan om informatie te vinden. Zonder computer.

Misschien moet je de betekenis van een woord opzoeken.

Gebruik dan een woordenboek.

Misschien wil je weten waar een provincie, een stad of een wijk ligt.

Gebruik dan een atlas, een kaart van Nederland of een plattegrond.

De bibliotheek is een plek waar alle informatie te vinden is. Daar zijn boeken over allerlei onderwerpen die je thuis mag lezen. Er staan ook encyclopedieën, woordenboeken, atlanten, folders ... en computers. En niet te vergeten: in de bibliotheek vind je vast wel iemand die jou wil helpen met zoeken.

Voor een vraag over een instantie zoals de belastingdienst, de sociale verzekeringsbank, de gemeente, het consultatiebureau of het UWV, kun je ook bellen naar die instantie zelf. In jouw buurt zijn vast wel mensen te vinden die je willen helpen met een opdracht.

Antwoorden

Neem de volgende stappen als je een antwoord wilt vinden.

Stap 1

Wat is de vraag?

Is er een vraagwoord? Waar gaat de vraag over?

Stap 2

Lees de tekst nog een keer.

Zoek in de tekst de zinnen waar de vraag bij hoort.

Wat staat daar precies? Wat wordt er gevraagd?

Stap 3

Kijk of de tekst je het antwoord geeft op de vraag of zeg hoe jij erover denkt.

Bij de zoek op-vragen moet je nu bedenken hoe en waar je je antwoord gaat zoeken.

Verzamel daar informatie. Kijk nog even naar de vraag, en kies uit de informatie het antwoord.

Stap 4

Probeer goed antwoord te geven op de vraag.

Kijk nog even naar de vraag.

Kijk ook naar het antwoord van anderen.

Hoe zijn zij aan hun antwoord gekomen?

Een voorbeeld

Vraag: Hoe moet je huurtoeslag aanvragen bij de belasting?

- Ga naar www.google.nl.
- Typ in 'huurtoeslag'.
- Klik op de eerste link.
- Klik op 'Huurtoeslag'.
- Klik op 'Ik wil huurtoeslag aanvragen'.
- Wat is het antwoord?

Kijk in de tekst-vraag

Stap 1	Wat is de vraag?
Stap 2	Lees de tekst nog een keer
Stap 3	Haal het antwoord uit de tekst
Stap 4	Geef antwoord

Wat denk jij-vraag

Stap 1	Wat is de vraag?
Stap 2	Lees de tekst nog een keer
Stap 3	Wat is jouw mening?
Stap 4	Geef antwoord

Zoek op-vraag

Stap 1	Wat is de vraag?
Stap 2	Lees de tekst nog een keer
Stap 3	<ul style="list-style-type: none">• Kies je zoekhulp• Ga zoeken• Verzamel de informatie en• Kies uit wat je weten wilt
Stap 4	Geef antwoord

Taalvraag

Stap 1	Wat is de vraag?
Stap 2	Lees de tekst nog een keer
Stap 3	Haal het antwoord uit de tekst
Stap 4	Geef antwoord

Wie zijn wij?

Ik ben **Monica da Gama**, ik ben 35 jaar en geboren in Brazilië. Drie jaar geleden ben ik naar Nederland gekomen. Ik ben toen met Evert getrouwd. Nederlanders zijn zo anders dan de mensen in mijn eigen land. Maar nu ik goed Nederlands spreek, voel ik me hier beter thuis. Zonder Nederlandse lessen was dat nooit gelukt.

'Kom verder!' gaat over mijn nieuwe leven hier. Lijkt het misschien een beetje op jouw leven? Dan wil ik je graag helpen verder te komen.

Ik ben **Evert Jongkind**, de man van Monica. Ik ben 45 jaar oud. Wij wonen in de buurt van Rotterdam. Monica is mijn tweede vrouw. Mijn vorige vrouw en ik hebben een dochter: Barbara. Ik ben *stukadoor*. Ik werk in de bouw. Dat is zwaar werk. 's Avonds zit ik het liefst op de bank en kijk ik tv. Monica doet mijn administratie. Ik help Monica met de afwas, ik breng het oude papier naar de *papierbak* en de lege flessen naar de *glasbak*.

Ik ben **Arend Jongkind**, de *schoonvader* van Monica. Ik ben 75 en woon in een *bejaardenflat*, niet ver bij Evert en Monica vandaan. Ik ben *weduwnaar*. Monica is de allerbeste schoondochter van de hele wereld. Elke dag komt ze bij me op bezoek. We praten over van alles. Vaak ben ik *verbaasd* dat Monica al zoveel weet over Nederland.

Ik ben **Yasmine el Azrak**, de vriendin van Monica. Ik ben 24 jaar. Mijn ouders zijn vroeger uit Marokko naar Nederland gekomen. Zelf ben ik hier geboren. Ik ben bijna klaar met mijn studie. Ik wil *notaris* worden. Ik woon al vijf jaar op kamers. Monica is mijn beste vriendin.

Ik ben **Els Grootveld**, de buurvrouw van Monica. Ik ben getrouwd. Mijn man Harm Jan zul je niet *ontmoeten* in dit boek. Hij had het te druk om mee te doen. Zelf werk ik ook 36 uur per week. Gelukkig past Monica vaak op de kinderen. Ik zal haar daarvoor bedanken met een mooi cadeau.

Wij zijn **Remco** en **Koen Grootveld**, de buurkinderen van Monica. Wij zijn 10 en 5 jaar. We zitten op de Beatrixschool. Als Monica ons wegbrengt, staan er op het *schoolplein* altijd vaders en moeders met elkaar te praten. Monica gaat erbij staan en luistert. Zegt ze niks omdat ze geen echte moeder is? Of omdat ze uit Brazilië komt?

Les 1 Werk en inkomen (1)

Monica is jarig. | Iemand vertelt over haar sollicitatiegesprek. | Monica en Arend praten over opleiding, werken en een eigen bedrijf.

Evert en Monica

Rijbewijs

Monica is jarig. Evert heeft slingers opgehangen in de kamer. En het ontbijt gemaakt.

Rijbewijs B: Het rijbewijs waarmee je een gewone auto mag besturen.

- Evert: Alsjeblieft!
- Monica: Een envelop? Voor mij?
- Evert: Voor wie anders?
- Monica: Mag ik hem openmaken?
- Evert: Ja, doe maar gauw. Ik moet zo naar mijn werk.
- Monica: Even kijken. Hier heb je iets geschreven ... 'Gefeliciteerd met je *verjaardag*. Je mag je *rijbewijs B halen!' Wow! Krijg ik *autorijdes*?
- Evert: Dat wilde je toch graag?
- Monica: Ja, het is toch handig om *allebei* een rijbewijs te hebben?
- Evert: Als mij dan iets *overkomt*, kan jij autorijden.
- Monica: Wanneer kan ik beginnen?
- Evert: Volgende week. De lesauto komt je één keer in de week ophalen. Tot je klaar bent voor het examen.
- Monica: Je moet twee *aparte examens* doen, toch?
- Evert: Ja, eerst *theorie* en dan *praktijk*.
- Monica: Vond jij jouw examens moeilijk?
- Evert: Mijn praktijkexamen had ik pas na drie keer.
- Monica: En je theorie?

Evert: In één keer. Maar dat was vroeger makkelijker.

Monica: Die theorie is ook nog in het Nederlands natuurlijk.

Evert: Maar je hebt je inburgeringsexamen toch gehaald?

Monica: Ja hoor, maak jij je maar geen zorgen om mij. Dat rijexamen lukt me ook.

Evert: Goed, ik ga naar mijn werk. Ik wil niet dat Stefan gaat zeuren dat ik te laat ben.

Monica: Die aardige baas van je? Zeg maar tegen hem dat je vrouw jarig is.

Evert: Nee, want dan moet ik meteen *trakteren*.

Monica: Een vrouw kost nu eenmaal geld, ha, ha.

Evert: Wat ga je verder doen vandaag?

Monica: Ik breng eerst de kinderen van Els naar school. Misschien is er leuke post als ik terugkom. En daarna ga ik even langs je vader.

1 Waarvoor zijn de rijbewijzen A, B, C, D en E?

2 Uit welke twee delen bestaat het rijexamen?

3 Wat is het *verschil* tussen die twee examens?

4 Welk deel lijkt je het moeilijkst?

5 Bij welke feesten of gebeurtenissen trakteer je je collega's op het werk? (In ieder geval niet als je vrouw jarig is, hoor!)

- Hé, hoe is het gegaan gisteren? Je had toch een *sollicitatiegesprek*?
- Ach, het is niks geworden.
- Oh nee? Weet je dat nu al?
- Het was niet wat ik zoek. Ik dacht dat ze een *telefoniste* zochten. Maar het ging gewoon om iemand voor de *telefonische verkoop*.
- Maakt dat dan wat uit? Ze zitten toch allebei aan de telefoon?
- Het is heel ander werk. Een telefoniste neemt telefoontjes aan en *verbindt* mensen *door*. Dat vind ik leuk.
- Nu begrijp ik het. Ze wilden zo iemand die 's avonds mensen belt als je net zitten te eten. Met zo'n verhaal dat ze een *internetabonnement* moeten nemen of een creditcard. Of dat ze van energieleverancier veranderen.
- Ja, en daar heb ik geen zin in.
- Dat kan ik me voorstellen. En heb je dat ook gezegd?
- Ja natuurlijk. Maar toen was het sollicitatiegesprek meteen voorbij.
- En nu?
- Ik moet elke week blijven *solliciteren*. Anders raak ik mijn uitkering van het UWV WERKbedrijf kwijt.
- Maar er zijn toch genoeg andere banen?
- Zeker, ik vind heus wel wat. Ik heb bij een uitzendbureau mijn *cv ingeleverd. Een *uitzendbureau* voor secretaresses. Morgen ben ik uitgenodigd voor een gesprek.
- Nou, veel succes dan.

Een **cv** (curriculum vitae) is Latijn voor 'levensloop'. Het is een lijst waarin staat wie je bent, wat je doet en wat je gedaan hebt in je leven (opleiding, werk).

6 Mag je bij een sollicitatiegesprek zeggen dat je het werk niet leuk vindt?

7 Wat is het verschil tussen het UWV WERKbedrijf en een uitzendbureau?

8 De vrouw op het schoolplein wil naar een uitzendbureau voor secretaresses. Welke soorten uitzendbureaus ken je nog meer?

9 Heb je zelf wel eens gewerkt voor een uitzendbureau? Zo ja, welk werk deed je daar?

10 In de tekst wordt twee keer het woord 'telefoniste' gebruikt. Bestaat het woord 'telefonist' ook? Wat is het verschil?

Even langs schoonvader

Diploma's

Arend: Laatst zei je toch dat je wilde werken?

Monica: Ik heb me laten *inschrijven* bij een uitzendbureau. Voor cateringwerk. Maar ik ben nog niet *opgeroepen*. Er zijn zoveel mensen die zo'n baantje willen.

Arend: Maar er zijn toch ook nog andere banen?

Monica: Jawel, ik zie wel eens advertenties voor *voedingsassistente* in een ziekenhuis. Dat lijkt me ook leuk.

Arend: Voedingsassistente? Wat is dat ook alweer?

Monica: Die zorgt ervoor dat de *patiënten* de juiste *voeding* binnen krijgen. Patiënten die op dieet zijn.

Arend: Dat lijkt me echt iets voor jou. Je bent *precies*, je hebt *geduld* met mensen en je kan lekker koken.

Monica: Maar dat alleen is niet genoeg. Ze vragen ook een diploma. Voor bijna elke baan in Nederland.

Arend: Maar daarom zijn er toch zoveel beroepsopleidingen voor volwassenen?

Monica: Ik heb pas een *mbo*-school gebeld. Om een *horeca*-opleiding te doen.

Arend: En wilden ze je hebben?

Monica: Ja, iedereen kan een *beroepsopleidende leerweg doen.

Arend: Heb je je *ingeschreven*?

Er zijn twee soorten mbo-opleidingen voor volwassenen:

Beroepsopleidende leerweg (bol).

Voor wie nog niets weet van het vak dat hij of zij wil leren. De school zorgt ervoor dat je het vak leert. De school zorgt voor een stageplek.

Beroepsbegeleidende leerweg (bbi).

Voor wie al ervaring heeft met het vak dat hij of zij wil leren. Je hebt al een baan maar je wilt een opleiding doen om verder te komen.